

HOMO POETICUS SP. CIENTIFICUS

La ciència que ens permet desxifrar les intimitats de la vida, també de la vida humana

Només és qüestió de moda?

El vestit que duem afecta com ens comportem i com percebem les altres persones

CIÈNCIES DE LA VIDA

20/03/2018

PERCEPCIÓ

PSICOLOGIA

MODA

Comença la primavera, però ja fa dies que les botigues ens mostren quines seran les tendències de la moda per als propers mesos. Moltes persones han fet de la moda, o de com van vestides, una part important de la seva manera de ser. De fet, per ser honestos, cadascú d'una manera lleugerament diferent, tots vestim de la manera en què ho fem per algun motiu. Segons el diccionari, la moda és "l'ús passatger que regula, segons el gust del moment, la manera de vestir-se, de viure, de construir, de divertir-se, etcètera", o també "l'ús social que condiciona la indumentària segons unes normes preestablertes que varien d'acord amb l'època i la civilització".

La paraula *moda* deriva del llatí *modus*, que significa 'manera, norma, regla, temps, melodia, ritme'. En català, apareix escrita per primer cop el 1696, coincidint també amb altres idiomes llatins, com l'italià (en francès va aparèixer "una mica" abans; de fet, uns dos segles abans). La trobem per primer cop en el nostre idioma al diccionari *Gazophylacium catalano-latinum*, de Joan Lacavalleria, amb el sentit de "manera de viure". (Per cert, *gazophylacium* significa 'tresor', o 'el lloc on es guarda un tresor'; com indica el nom de l'obra, era un diccionari català-llatí.) La moda, originàriament, era una manera de viure, no només de vestir-se, com col·loquialment l'entendem ara (o com ens la volen fer entendre per tal que consumim més).

La manera com anem vestits, però, influeix no només en la manera com els altres ens perceben a nosaltres, sinó també en la manera com nosaltres percebem i ens relacionem amb el món. Diversos treballs, algun dels quals molt recent, així ho indiquen. Per exemple, un del 2012, el primer que vaig llegir sobre aquest tema i que va ser publicat al *Journal of Experimental Social Psychology*, va demostrar els efectes sobre el rendiment mental de dur posada la bata blanca quan els científics fem experiments al laboratori. En tres experiments diferents els investigadors van comprovar que dur-la posada –en comparació a portar roba normal de carrer o una altra bata diferent, com per exemple la d'un pintor– millora l'atenció selectiva. Segons les conclusions que presenten, aquest efecte de millora de l'atenció selectiva és degut al simbolisme que atribuïm a una bata blanca –de científic, per entendre'ns– en el context d'un experiment. Per a una ment com la humana, capaça de realitzar abstraccions molt elaborades, els simbolismes tenen una gran importància en el funcionament intrínsec.

El simbolisme de la roba que duem també ha quedat plenament demostrat en un experiment molt més recent, publicat a *Frontiers in Psychology*, que ha estat realitzat a la McMaster University d'Ontario, al Canadà. En aquest treball es va assignar de manera completament aleatòria el vestit que duien un grup de voluntaris. A alguns se'ls va fer posar un uniforme de policia; a d'altres, un uniforme de mecànic; un tercer grup es va vestir amb roba convencional de carrer, i, finalment, a un darrer grup se'ls van donar dessuadores amb caputxa. A aquests últims els feien portar la caputxa posada. L'objectiu era analitzar com influeix dur uniforme de policia, malgrat que no se sigui policia ni s'hagi de fer cap tasca de policia, en la percepció que es té de les altres persones. Els que duien l'uniforme de mecànic eren el control, per veure fins a quin punt els possibles efectes sobre la percepció que tenim dels altres eren deguts a dur un uniforme, fos del que fos, o a dur concretament uniforme de policia, amb tot el simbolisme que comporta. Doncs bé, es va veure que els que portaven l'uniforme de policia percebien les persones amb caputxa posada de manera clarament diferent a les que anaven vestides amb roba normal de carrer, un efecte que no es notava en els que duien uniforme de mecànic. El simbolisme de la roba que portem altera la percepció del món, i els uniformes, concretament els de policia, condicionen la manera com es percep la potencial perillositat dels altres, malgrat que qui el porti no sigui policia –un aspecte important que haurien de tenir en compte a les escoles de seguretat pública, quan es formen els nous agents–.

Finalment, per esmentar un tercer treball, en aquest cas publicat el 2015 a la revista *Social Psychological and Personality Science* i realitzat per un equip de la California State University, s'ha vist que vestir elegant a la feina afavoreix el pensament global i holístic, i anar vestit de manera informal afavoreix que ens centrem en detalls més concrets i puntuals.

Sigui com sigui, és clar que la manera com anem vestits altera les percepcions que tenim de les altres persones –i no només què pensen les altres persones sobre nosaltres– i també condiona la manera com ens relacionem amb l'entorn. La moda, per tant, o els uniformes que per qüestions laborals a vegades hem de dur, condicionen fins a cert punt les relacions socials, a través del simbolisme que una ment

questions laborals a vegades hem de dir, condicionem fins a cert punt les relacions socials, a través del simbolisme que una ment abstracta com la nostra els confereix.

Imprimeix

Contacta amb Divulcat

Please upgrade to a [supported browser](#) to get a reCAPTCHA challenge.

Alternatively if you think you are getting this page in error, please check your internet connection and reload.

[Why is this happening to me?](#)

Empresa/Institució *

ENVIA

DIVULCAT.cat

Divulgació científica
en català

divulcat@divulcat.cat

(+34) 934 120 030

[Què és Divulcat?](#)

[Avis legal](#)

[Inicia sessió](#)

Un projecte d' [enciclopèdia.cat](#)